

# **Schwarz-Schilling pozvao Ujedinjene nacije da utvrde UN-ov dan Srebrenice kao dan kada bi se odavala počast žrtvama genocida i njihovim porodicama**

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije, Christian Schwarz-Schilling, je danas u svom govoru pred Vijećem sigurnosti UN-a pozvao Ujedinjene nacije da utvrde UN-ov dan Srebrenice – kao dan obilježavanja tragičnih događaja koji su se desili 1995. godine i kao dan kada bi se odavala počast žrtvama genocida i njihovim porodicama.

U govoru koji se dotakao mnogih tema, analizirajući mnogobrojne teškoće sa kojima se suočio u Bosni i Hercegovini u toku svog mandata, a posebno presude Međunarodnog suda pravde u slučaju Bosna i Hercegovina protiv Srbije i Crne Gore, Schwarz-Schilling je obavijestio Vijeće sigurnosti UN-a: “Radikalna retorika je zatrovala politički ambijent i pitanje Srebrenice se ponovo aktueliziralo.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je govorio i o perspektivama za tranziciju i preuzimanje odgovornosti, koji su bili ključne odlike njegovog mandata, naglašavajući oblasti u kojima je došlo do zastoja u reformama neophodnim za euro-atlantsku integraciju Bosne i Hercegovine, oblasti u kojima je zemlja ipak postigla napredak te oblasti u kojima ona treba postići napredak kako bi se razvila u funkcionalnu državu sposobna za punu euroatlantsku integraciju. Schwarz-Schilling je odao priznanje Vijeću sigurnosti UN-a za ulogu koju je imalo u postizanju pozitivnog

ishoda po pitanju policijskih službenika kojima je Međunarodna policijska misija Ujedinjenih nacija uskratila certifikate.

Schwarz-Schilling je posebno ukazao na to da su "neodgovorni političari vršili nemilosrdnu političku manipulaciju ovim pitanjem[Srebrenice]," u svjetlu presude Međunarodnog suda pravde što, kako je on rekao, , "samo skreće pažnju sa pravih pitanja koja zahtijevaju konkretne mjere". Schwarz-Schilling je naglasio i svoje vlastite napore da poboljša uslove u i oko Srebrenice kao i oblasti u kojima Ujedinjene nacije trebaju razmotriti dalje aktivnosti posebno u vezi sa nedostatkom saradnje Srbije sa Međunarodnim tribunalom za zločine počinjene u bivšoj Jugoslaviji (Haškim tribunalom) u Hagu.

"Ja sam imenovao ... izaslanika, koji će imati koordinacionu ulogu," rekao je Schwarz-Schilling posebno pridajući pažnju radu pravosudnih tijela i institucija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini ali naglašavajući da se ne radi o promjeni ustavnog i teritorijalnog poretka zemlje.

"Jednostrana izmjena Daytonskog mirovnog sporazuma bila bi ozbiljan rizik za mir i stabilnost. Vijeće sigurnosti treba da razmotri da jasno prenese ovu poruku." rekao je Schwarz-Schilling.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je objasnio da je uputio pismo predsjedniku Srbije Borisu Tadiću u svjetlu presude Međunarodnog suda pravde te da je tražio da ga on informira o mjerama koje poduzima u smislu saradnje sa Haškim tribunalom, međutim predsjednik Tadić nije odgovorio na to pismo.

"Vjerujem da Vijeće sigurnosti treba veoma ozbiljno razmotriti pitanje kako privoliti Srbiju da provede presudu Međunarodnog suda pravde," naveo je Schwarz-Schilling. "Ovo se tiče stabilnosti u regionu i Vijeće sigurnosti u tom smislu mora biti na visini zadatka."

Schwarz-Schilling je također zatražio od Vijeća sigurnosti UN-a da podsjeti sve strane potpisnice Općeg okvirnog sporazuma za mir da imaju obavezu da poštuju svoje međunarodne obaveze, a posebno obaveze u smislu saradnje sa Međunarodnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je obavijestio Vijeće sigurnosti UN-a da blokada političkih reformi, posebno restrukturiranja policije, u Bosni i Hercegovini traje više od godinu dana i da se moraju uložiti veći napor da se prevaziđe nedostatak političke volje, skepsa i bojazan koji dominiraju političkim razgovorima kako bi Bosna i Hercegovina postigla napredak na putu ka Evropi.

“Evropska unija je odobrila tehničke pregovore sa Bosnom i Hercegovinom za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju,” rekao je Schwarz-Schilling. “Dokument je spreman za parafiranje – ali se prvo moraju ispuniti politički uslovi.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je opisao “preuzimanje odgovornosti” kao “zahtjevan proces učenja,” ali je jasno ukazao na to da on predstavlja put napretka za Bosnu i Hercegovinu.

“Zahtjevan proces učenjane znači da je preuzimanje odgovornosti pogrešna stvar – ali to je upozorenje koje ne trebamo ignorirati,” rekao je Schwarz-Schilling“. “Upozorenje da se tranzicija ne može uzimati kao gotova činjenica; da bh. vlasti moraju povećati svoje napore da odgovore svojim obavezama u upravljanju vlastitom zemljom i da se ozbiljan dugoročni međunarodni angažman mora nastaviti.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je objasnio da je dao preporuku da se produži postojanje Ureda visokog predstavnika (OHR) i nakon kraja juna ove godine jer su njegove bojazni za političku stabilnost Bosne i Hercegovine bile sve jače.

Uprkos mnogim zastoјima ipak je tokom mandata Schwarza-

Schillinga postignut napredak u Bosni i Hercegovini.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je usmjerio pažnju Vijeća sigurnosti UN-a ka činjenici da su izbori održani u skladu sa međunarodnim demokratskim standardima; da su organe vlasti oformili političari Bosne i Hercegovine sami, iako sporo; da je Bosna i Hercegovina pristupila NATO-ovom programu Partnerstvo za mir; da se Bosna i Hercegovina priključila zoni slobodne trgovine u Jugoistočnoj Evropi; te da Vijeće za regionalnu saradnju odlučilo da njegovo sjedište bude u Sarajevu.

Schwarz-Schilling je zahvalio Vijeću sigurnosti UN-a za njegovu konstruktivnu ulogu u usvajanju pisma predsjednika, koje se tiče policijskih službenika koje su decertificirale UN-ove Međunarodne policijske snage. On je takođe izrazio zahvalnost institucijama Bosne i Hercegovine, Vijeću Evrope, Policijskoj misiji Evropske unije te Odjelu UN-a za mirovne operacije i Velikoj Britaniji kao predsjedavajućem Vijeća sigurnosti UN-a, što su radili zajedno sa njegovim Uredom u nalaženju rješenja za ovo pitanje.

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je apelirao na lidere Bosne i Hercegovine da se vrate diskusiji i konkretnim aktivnostima u interesu svih građana posebno navodeći potrebu za reformama u sferi obrazovanja, privrede, stranih ulaganja, javne uprave i emitiranja. Schwarz-Schilling je naglasio da je dugoročno značajno da se osigura da Bosna i Hercegovina bolje zadovolji potrebe svojih građana i postane efikasna, funkcionalna država koja može biti punopravni član euroatlanskih institucija.

“Uvjeren sam da Bosna i Hercegovina treba pokrenuti proces ustavne reforme u okviru vlastitih institucija čime bi se političkim strankama, Parlamentu i društvu općenito osigurao forum za debatu o suštinskim pitanjima i za tehničke pripreme vezane za kompleksna pitanja u okviru ustavne reforme,” rekao je Schwarz-Schilling naglašavajući da su i Evropska unija i

Sjedinjene Države spremne da daju savjete oko standarda i podijele svoje iskustvo i stručnost.

“Međunarodna zajednica ne smije izbjegavati svoju obavezu da pruži pomoć,” nastavio je Schwarz-Schilling. “Ona mora aktivno nastaviti s provođenjem svoje politike pružanja savjeta i smjernica bosanskohercegovačkim organima vlasti do momenta u kojem više neće postojati potreba za Uredom visokog predstavnika i boskim ovlastima.”

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije je upozorio na buduće izazove sa kojima će se novoformirane vlasti i njegov nasljednik, ambasador Miroslav Lajčák, suočiti u predstojećem periodu. Schwarz-Schilling se zahvalio Vijeću sigurnosti na podršci koju su mi pružali tokom mandata te najavio da namjerava da zadrži bliske kontakte s Bosnom i Hercegovinom, “zemljom koju sam dobro upoznao i zavolio,” kako bude išla putem ka svjetlijoj budućnosti u euroatlantskim institucijama.

Cjelokupan [tekst govora](#) visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije možete vidjeti na [www.ohr.int](http://www.ohr.int) i [www.eusrbih.org](http://www.eusrbih.org).